

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Мәлбагыш авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

Мәлбагыш авылы

№28

26 апрель 2021 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Мәлбагыш авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү һәм карау тәртибен раслау турында

2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 26.1 статьясы нигезендә

Мәлбагыш авыл жирлеге карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Мәлбагыш авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү һәм карау тәртибен расларга.
2. Әлеге каарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән түбәндәгә веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының Интернет-телекоммуникация чөлтәрендәгә рәсми сайтында түбәндәгә веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>.
3. Әлеге каарның үтәлешен контролдә тотуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча дайми комиссиягә йөкләргә.

А.Й.Эхмәтшин

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
Мәлбагыш авыл жирлеге Советы
каарына күшымта
26.04.2021 №28

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Мәлбагыш авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү һәм карау тәртибе

1 Бүлек Гомуми нигезләмәләр

1 Статья . Элеге тәртипне жайга салу предметы

1. Элеге Тәртип «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гөмуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Мәлбагыш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставы нигезендә инициатив проектларны күрсәтүгә, кертугә, карауга, карауга, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлау алып бәйле барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен күрсәтелә торган инициатив проектларны мөнәсәбәтләргә әлеге керту, тикшерү, карау һәм сайлау алып белән бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге Тәртипнең нигезләмәләре, Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукий акты белән башкасы каралмаган булса һәм алар нигезендә Мәлбагыш авыл жирлеге Советының кабул итеп калары белән кулланылмый.

2 Статья . Инициативалы проектлар

1. Инициатив проект дигәндә әлеге Тәртиптә жирле әһәмияттәгә мәсьәләләрне яисә аларны хәл итү хокуки жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Мәлбагыш авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә инициатив проектлек тәкъдиме яшәүчеләрнең муниципаль берәмлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен яшәүчеләрнең тәкъдиме өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турындағы тәкъдиме аңлашыла.

2. Инициативалы проект үз эченә түбәндәгә мәгълүматларны алырга тиеш:

- 1) муниципаль берәмлек халкы өчен яисә аның бер өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;
- 2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнары алдан исәпләү;
- 5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;
- 6) әлеге проектны гамәлгә ашырудың кызыксынган затларның

планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен бу акчаларны, инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләменнән тыш, файдалану күздә тотылган очракта, муниципаль берәмлек бюджеты акчалары күләменә құрсәтү;

8) әлеге Тәртипнең З статьясы нигезендә муниципаль берәмлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешен құрсәтү;

3. Инициативалы проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралған белешмәләр алған, инициатор каары буенча график һәм (яки) таблица материаллары күшүлірга мөмкин. Проектны тасвирилауның һәм аны тутыруның янынча рәвеше Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның Мәлбагыш авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) тарафынан раслана.

3 Статья. Инициативалы проектлар халық мәнфәгатьләрендә тормышка ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициативалы проектлар муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырылырга мөмкин:

1) күпфатирлы йортның подъезды;

2) күпфатирлы йорт;

3) күп фатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яки планлаштыру структурасының башка элементы);

4) торак микрорайон;

5) торак микрорайоннар төркеме;

6) торак пункт;

7) торак пунктлар төркеме.

2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуки бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү максатларында Башкарма комитет каары (шул исәптән территориясен бер өлешкә бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар муниципаль берәмлек территориясенең тиешле өлеше чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

2 Бүлек. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

4 Статья. Проектның инициаторлары

1. Инициативалы проектны кертү турындагы инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы:

1) уналты яшькә житкән һәм муниципаль берәмлек территориясенде яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркем (алга таба-инициатив төркем);

2) территориаль ижтимагый үзидарә органнары;

- 3) иске авыл жирлеге;
 - 4) жирле ижтимагый берләшмәләр яисә ижтимагый берләшмәләрнең жирле бүлекчәләре, башлангыч профсоюз оешмалары, торак милякчеләре ширкәтләре, бакчачылык һәм яшелчәчелек коммерцияле булмаган ширкәтләре.
2. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):
- 1) инициативалы проект әзерлиләр;
 - 2) инициативалы проект турында фикер алышуны оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданнарның фикерен ачыклауны тәэммин итәләр;
 - 3) Башкарма комитетка инициативалы проект кертәләр;
 - 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;
 - 5) муниципаль берәмлекнең әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актларында билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.
3. Инициатив төркем төзү һәм аның әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар кабул итүе беркетмә белән рәсмиләштерелә.
4. Элеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар территориаль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.
5. Элеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар Ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

5 Статья. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау

1. Инициативалы проект муниципаль берәмлек халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.
2. Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

 - 1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;
 - 2) Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференцияндә инициатив проектны карау, шул исәптән гражданнар жыелышында яки конференцияндә;
 - 3) гражданнарны сораштыру үткәрү;
 - 4) инициативалы проектка ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

3. Проект инициаторы инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану турында каар кабул итәргә хокуклы.

6 Статья. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба - жыелыш) проект инициаторы каары белән билгеләнә

hәм үткәрелә.

2. Жыелыш муниципаль берәмлек территориясе өлешендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатыләрендә инициатив проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла. Эгәр дә бу проектны гамәлгә ашыру муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатыләрендә планлаштырыла икән, Муниципаль берәмлек территориясенең төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәрелергә момкин.

3. Жыелышта унтуғыз яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша ала.

4. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:

1) көндезге формада-көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу hәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү өчен халыкның уртак булу рәвешендә;

2) көндезге-чittән торып-көн тәртибендәге мәсьәләләрне карап тикшерү hәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү мөмкинлеген, шулай ук жыелыш үткәрү турындагы хәбәрдә курсәтелгән урынга яисә адрес буенча халык каарларын билгеләнгән вакытка тапшыру мөмкинлеген күздә тоткан формада.

5. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Элеге очракта жыелышны оештыру hәм үткәрү буенча хокуклар hәм бурычлар проектлар инициаторлары белән бергә гамәлгә ашырыла.

6. Жыелыш үткәрү, документлар әзерләү hәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

7. Башкарма комитет проект инициаторына жыелышны үткәрудә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәрү өчен бушлай бина бирә.

8. Жыелыш муниципаль берәмлек, тулаем муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче халыкның яртысыннан да ким булмаган өлешен тәшкил итүче катнашучылар арасында хокуклы дип санала.

7 Статья. Жыелышка әзерлек

1. Жыелыш үткәрү турында проект инициаторының каарында курсәтелә:

1) фикер алышу очен жыелыш үткәрелә торган инициативалы проект;

2) жыелышны үткәрү формасы (көндезге яки көндезге-чittән торып);

3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында-халыкның тавыш биругләрен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;

4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында - шулай ук тавышка куелган мәсьәләләр буенча халык каарларын кабул итүне тәмамлау датасы hәм мондый каарлар тапшырылышында урый яисә адрес;

5) жыелышны көндезге формада уздырыла торган жыелышта катнашучылар йә жыелышны көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның фаразланыла торган саны, жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында;

6) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны үткәрү турында хәбәр итү ысууллары.

2. Проект инициаторы Башкарма комитетка жыелышны үткәрү турында 10

көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жибәрә.

3. Жыелыш үткәрү турында хәбәрнамәдә күрсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем өгъзаларының фамилиясе, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исеме, исеме, чара проектиның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

3) жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча күрсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары.

4) жыелышны үткәрүдә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткәрү өчен бина бирү (жыелышны көндезге-чittән торып үткәрү очрагында көндезге фикер алышу) турында үтәнеч.

4. Жыелышны үткәрү турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исеменнән жыелышны үткәрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны үткәрү өчен бина бирү турындагы үтенеч булганды, Башкарма комитет хәбәрнамә кергән көннән өч көн эчендә проект инициаторына үткәрү өчен бина бирү мөмкинлеге турында хәбәр итә яки жыелышны үткәрү урынын һәм (яки) датасын һәм вакытын үзгәртергә тәкъдим итә. Проект инициаторы әлеге тәкъдим алынганнын соң өч көн эчендә жыелышны үткәрү урынын һәм (яки) вакытын үзгәртүгә ризалык яки ризалашмау турында хәбәр итәргә тиеш.

6. Башкарма комитет жыелышны үткәрү, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе турында мәгълүматларны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштыра»:

1) жыелыш үткәрү турында хәбәрнамә кергән көннән өч көн эчендә;

2) проект инициаторының жыелыш үткәрү урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәрту турындагы тәкъдим белән ризалыгы алынганнын соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны көндезге-чittән торып уздырганда).

7. Башкарма комитет, жыелышны үткәрүдә ярдәм итү проекты инициаторына ярдәм итү максатыннан, вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Вәкаләтле вәкилне билгеләү турында Башкарма комитет проект инициаторына алдан хәбәр итә.

8 Статья . Жыелышны көндезге формада үткәрү тәртибе

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданнарны Башкарма комитет тарафыннан раслана торган форма буенча исемлек төзу белән теркәүне тәэмин итә. Жыелышта катнашкан гражданнар исемлеге жыелыш беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча каарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны

алып бару өчен рәис һәм сәркатип сайлана.

4. Рәис жыелышны алып бара, көн тәртибендәге сорауларны игълан итә, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш тарафыннан кабул ителгән каарларны формалаштыра, аларны тавышка күя, тавыш бириү нәтижәләрең игълан итә.

5. Сәркәтип жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлық каарлар, алар буенча тавыш бириү нәтижәләре күрсәтелгән. Жыелыш беркетмәсенә жыелыш секретаре һәм рәисе күл күя.

6. Жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) жыелышны үткәрү урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 3) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге;
- 5) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар.

9 Статья. Жыелышны қөндезге-читтән торып үткәрү тәртибе

1. Жыелышны көн тәртибендәге мәсьәләләрне турыдан-туры карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү әлеге Тәртипнең 8 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткәрү турында хәбәрдә күрсәтелгән, тавышка куелган мәсьәләләр буенча каарның язма рәвешендә рәсмиләштерелгән урынга яки адрес буенча жибәрергә хокуклы.

3. Қөндезге-читтән торып үткәрелә торган жыелышта катнашучылар булып, турыдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук каарлар кабул итү тәмамланганчы алынган затлар санала.

4. Тавыш бириү нәтижәләре беркетмә рәвешендә формалаштырыла һәм сайтта мондый тавыш бириү тәмамланғаннан соң бер көн эчендә урнаштырыла. Расланған тавыш бириү беркетмәсе Башкарма комитет проект инициаторына аларны формалаштырганнан соң өч көн эчендә жибәрә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсeneң аерылғысыз өлеше булып тора.

5. Тавыш бириүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең "персональ мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалығы алынырга тиеш.

6. Сораштыру юлы белән тавыш бириү тәмамланғаннан соң, сәркатип жыелыш беркетмәсен әзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе күл күя.

7. Қөндезге-читтән торып уздырыла торган жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) қөндезге фикер алышу урыны һәм вакыты;
- 2) читтән торып тавыш бириү ысулы, аның башлану һәм тәмамлану датасы һәм вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 4) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;

- 5) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге, турыдан-туры фикер алышуларда;
- 6) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре.

10 Статья. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясен үткәру

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшкә житкән кешеләр саны 1000 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе (алга таба - конференция) үткәрелергә мөмкин.

2. Конференция әлеге Тәртипнең 6-9 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып үткәрелә.

3. Конференцияне үткәру турында проект инициаторы Каарында, әлеге Тәртипнең 7 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, күрсәтелергә тиеш:

1) 16 яшкә житкән 100 кешедән 1 делегаттан да ким булмаган делегатлар сайлау өчен вәкиллек нормасы;

2) делегатлар сайлау өчен жыелышлар үткәру вакыты һәм тәртибе.

4. Конференция беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып делегатлар сайлау турында жыелышлар беркетмәләре тора.

11 Статья. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю

1. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю (алга таба - имзалар жыю) проектның инициаторы булып тора.

2. Инициативалы проектларга ярдәм йөзеннән имзалар саны, инициатив төркем әгъзалары имзаларын да кертеп, 15 кеше тәшкил итәргә тиеш.

3. Имзалар жыю киләсе тәртиптә башкарыла:

1) имза аларны кул қую кәгазенә керту юлы белән жыела, аның формасы Башкарма комитет тарафыннан раслана;

2) имза кәгазенә инициатив проект күрсәтелә, аңа ярдәм йөзеннән имза жыю гамәлгә ашырыла;

3) подписька кәгазенә яшәүченең имzasы һәм аны керту датасы куела. Имза һәм датасын, аны керту кешесе куя үз кулы белән. Имза кую кәгазенә куела торган кулланучы турында белешмәләр, имзалар жыючы зат үтенече буенча, кул кую кәгазенә кертелергә мөмкин. Әлеге мәгълүматлар кульязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашны куллану рөхсәт ителми;

4) яшәүче бер үк инициативалы проектны хуплауга бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;

5) һәр язылу кәгазе проект инициаторы вәкиленең имзалары белән расланырга тиеш. Имза салу кәгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәү урыны адресын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны керту датасын куя;

6) имзалар жыйганда култамга кәгазен шәхси һәм әйләнеш яғында тутыру

рөхсәт ителә. Шул ук вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясе булган, ә имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында таныклыклар күл кую кәгазенең икенче яғында турыдан-туры яшәүченең соңғы имzasыннан соң куела;

7) имзалар жыйганда һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә "персональ мәгълүматтар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган ризалыгы алышырга тиеш.

12 Статья. Элеге инициативалы проектка ярдәм итү турында граждандарның фикерләрен ачыклау өчен сораштыру үткәрү

1. Элеге инициативалы проектка ярдәм итү турында граждандар фикерен ачыклау өчен (алга таба-сораштыру) муниципаль берәмlek халкы инициативасы буенча үткәрелә, аларда түбәндәге очракларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны тулаем муниципаль берәмlek халкы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны муниципаль берәмlekнең саны 1000 кешедән артып киткән өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы муниципаль берәмlek советына гариза жибәрә, анда күрсәтелә:

1) инициативалы проект, ана карата сораштыру уздырырга тәкъдим ителә;

2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

ә) сораштыру үткәрү датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткәрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмlek халкының минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктның исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

3. Эгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Эгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган кимендә 10 муниципаль берәмlek кешесе имза сала. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләргә) күл куйган затлар турында белешмәләр күрсәтелә.

4. Муниципаль берәмlek Советы гариза кергән көннән 30 көннән дә соңға калмычка аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру билгеләүдән баш тарту турында Карап кабул итә.

5. Эгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан муниципаль берәмлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дөрес итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру үткәрү турындагы инициативаны тәкъдим итүнең әлеге статьяда билгеләнгән тәртибен бозу сораштыру билгеләүдән баш тарту очен нигез булып тора.

6. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнарны сораштыру муниципаль берәмлек Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

7. Сораштыруда муниципаль берәмлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнаша ала, аларда 16 яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим итәлә.

8. Сораштыру нәтижәләре буенча Башкарма комитет проект инициаторына аларны әзерләгәннән соң З эш көненнән дә соңга калмычка житкәрә.

3 Бүлек. Инициативалы проектларны керту һәм карау

13. Башкарма комитетка инициативалы проектлар керту

1. Инициативалы проект керткәндә Башкарма комитетка тапшырыла:

1) проектның кәгазьдә һәм электрон формада тасвирламасы, ача график һәм (яки) таблица материаллары күшүлүрга мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исеменнән Башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы каары;

3) жыен, гражданнар жыелышлары яки конференцияләре протоколы, гражданнар арасында сораштыру нәтижәләре һәм (яки) муниципаль берәмлек халкы тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул куелган битләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар Башкарма комитетка инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә игълан итегендә кыйммәт белән почта аша жибәрелә һәм кертемнәр исемлеге белән жибәрелә.

3. Проектны керту датасы булып, Башкарма комитет тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне тора.

4. Документлар Башкарма Комитетка турыдан-туры зат, инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырылса, күрсәтелгән затка, Башкарма комитет тарафыннан аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алу очен расписка бирелә. Расписка Башкарма комитет тарафыннан документлар кабул итегендә көнне тапшырылырга тиеш.

14 Статья. Инициативалы проектларны карау буенча комиссия

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба - комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен

объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссия б кешене тәшкил итә.

3. Комиссиянең персональ составы Башкарма комитет каары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы муниципаль берәмлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган каарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдыру өчен формалаштырыла.

4. Комиссия комиссия рәисе, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

5. Комиссия рәисе:

1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеге белән житәкчелек итә;

2) комиссиянең чираттагы утырыши көн тәртибе проектын формалаштыра;

3) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;

4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, коңкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәэмин итүне, шул исәптән комиссия утырышина әзерлекне гамәлгә ашыра;

2) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышина чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткәрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырыши көн тәртибе турында хәбәр итә;

3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алыш бара.

8. Комиссия әгъзасы:

1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;

2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

10. Комиссия утырыши анда аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырыши туринде проектны башлан жибәрүчеләргә аны үткәрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект туринде фикер алышу һәм комиссия тарафыннан каарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия каары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез

булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия әгъзалары каарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән каар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы Комиссия утырышы беркетмәсенә кертелергә тиешле язма рәвештә үзенең аерым фикерен бәян итәргә хокуклы.

16. Комиссия утырышы нәтиҗәләре буенча беркетмә төzelә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылганнан соң өч эш көне эчендә имзалана.

17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, аны муниципаль берәмлек башлыгына жибәрә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәэммин итүне Башкарма комитет башкара.

15 Статья. Башкарма комитет тарафыннан инициативалы проектны карау тәртибе

1. Инициативалы проект Башкарма комитет тарафыннан кертелгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2. Инициативалы проектны Башкарма комитетка керту турындагы мәгълүмат муниципаль берәмлекнең мәгълүмат стендларында һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә бастырылырга тиеш һәм әлеге Тәртипнәң 2 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар Башкарма комитетка үз искәрмәләрен һәм инициатив проект буенча тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты күрсәтелеп хәбәр ителә.

3. Инициативалы проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көне тәшкил итә. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшькә житкән муниципаль берәмлек халкы жибәрергә хокуклы. Искәрмәләр һәм тәкъдимнәр Башкарма комитетка яшәүче тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә почта аша жибәрелә.

4. Инициативалы проект буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтиҗәләре буенча комиссия муниципаль берәмлек башлыгына әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән каарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия каарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Әгәр Башкарма комитетка берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемалар эчтәлеге буенча охшаш проблемаларны тасвирлау белән, комиссия муниципаль берәмлек башлыгына конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

6. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнәң 16 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткәрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле каар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга

калмыйча жибәрелә.

7. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алып яки конкурс нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек башлыгы түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарда караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмлек бюджеты проектын төзү һәм карау (муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр кертү) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарда караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе нигезендә эшне дәвам итәргә.);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проект инициаторларына кире кайтарырга.

8. Муниципаль берәмлек башлыгы инициативалы проектка ярдәм күрсәтүдән баш тарту турында түбәндәге очракларның берсендә каар кабул итә:

1) инициативалы проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, муниципаль берәмлек уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәклө вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) инициативалы түләүләр булмаган инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә муниципаль берәмлек бюджеты акчалары булмау;

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк хәл итү мөмкинлеге булу;

6) конкурс сайлап алуын узмаган инициативалы проектны тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча каар проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

10. Башкарма комитет әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында караплан очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерегә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, Башкарма комитет вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 14 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

16. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурс сайлап алуны комиссия башкара.
2. Конкурс сайлап алу критерияләре булып тора:

- 1) халыкның инициативалы проект хәл итүгө юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны тормышка ашыруда катнашуы дәрәҗәсе;
- 2) инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек.
3. Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары әлеге Тәртипкә күшымтада (алга таба - критерийлар) билгеләнгән.
4. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнен 14 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.
5. Комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.
6. Конкурс нәтижәләре буенча, критерийлар буенча йомгаклау бәясен исәпкә алып, комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган яисә узмаган дип игълан итү турында Карап кабул итә.
7. Конкурс сайлап алуын узган инициатив проект (ике, өч инициативалы проект h.б.) игълан ителә, ул барлық критерийлар буенча максималь суммар балл алган.

17 Статья. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет каары

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет каарар чыгара.
2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы каарар үз эченә алырга тиеш:
 - 1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән Чараның атамасы;
 - 2) муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чара (чаралар) h. б.);
 - 3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;
 - 4) заказ бирүче, төзүче исеме;
 - 5) объектның файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты;
 - 6) объектның күз алдында тотылган (чик) бәясе яисә инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның ин чик күләме;
 - 7) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның ин чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

18. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация чөлтәреидә инициативалы проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Башкарма комитетның инициатив проектын карау, инициатив

проектны гамәлгә ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат муниципаль берәмлекнең мәгълүмат стендларында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

2. Башкарма комитетның инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре турында хисабы муниципаль берәмлекнең мәгълүмат стендларында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланғаннан соң 30 календарь көн эчендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
«Мәлбагыш авыл жирлеге»
муниципаль берәмлекендә
инициативалы проектларны
керту, фикер алышу һәм карау тәртибенә
кушымта

Инициативалы проектларны конкурс нигезендэ сайлап алу, аларның әһәмияте, аларга туры килә торган баллар һәм авырлык коэффициентлары критерийлары

№ т/б	Конкурс сайлап алу критериясе исеме	Конкурс сайлап алу критериясенең әһэмияте	Саны балл	Авырлык коэффициент
1.	Халыкның инициативалы проект хэл итүгэ юнэлдерелгэн проблемаларны билгелэүдэ һэм аны тормышка ашыруда катнашууда дэрэжэс			
1.1.	(курсату чара критерий)	(критерийның әһэмияте курсателэ)	(тиешле критерийга ирешкэндэ бирелэ тогран баллар саны курсателэ)	(курсату авырлык коэффициент олешлэп берэмлеклэр байланек от әһэмияте критерий, барлык авырлык коэффициенты суммасы берэмлек тэшигил итэргэ тиеш.)
		(критерийның әһэмияте курсателэ)	90 балл	
		(критерийның әһэмияте курсателэ)	80 балл	
2.	Инициативалы проектны гамэлгэ ашырудан социаль нэтижэлелек			
2.1.	(курсату чара критерий)	(критерийның әһэмияте курсателэ)	(тиешле критерийга ирешкэндэ бирелэ тогран баллар саны курсателэ)	(курсату авырлык коэффициент олешлэп берэмлеклэр байланек от әһэмияте критерий, барлык авырлык коэффициенты суммасы берэмлек тэшигил итэргэ тиеш.)
		(критерийның әһэмияте курсателэ)	90 балл	
		(критерийның әһэмияте курсателэ)	80 балл	

